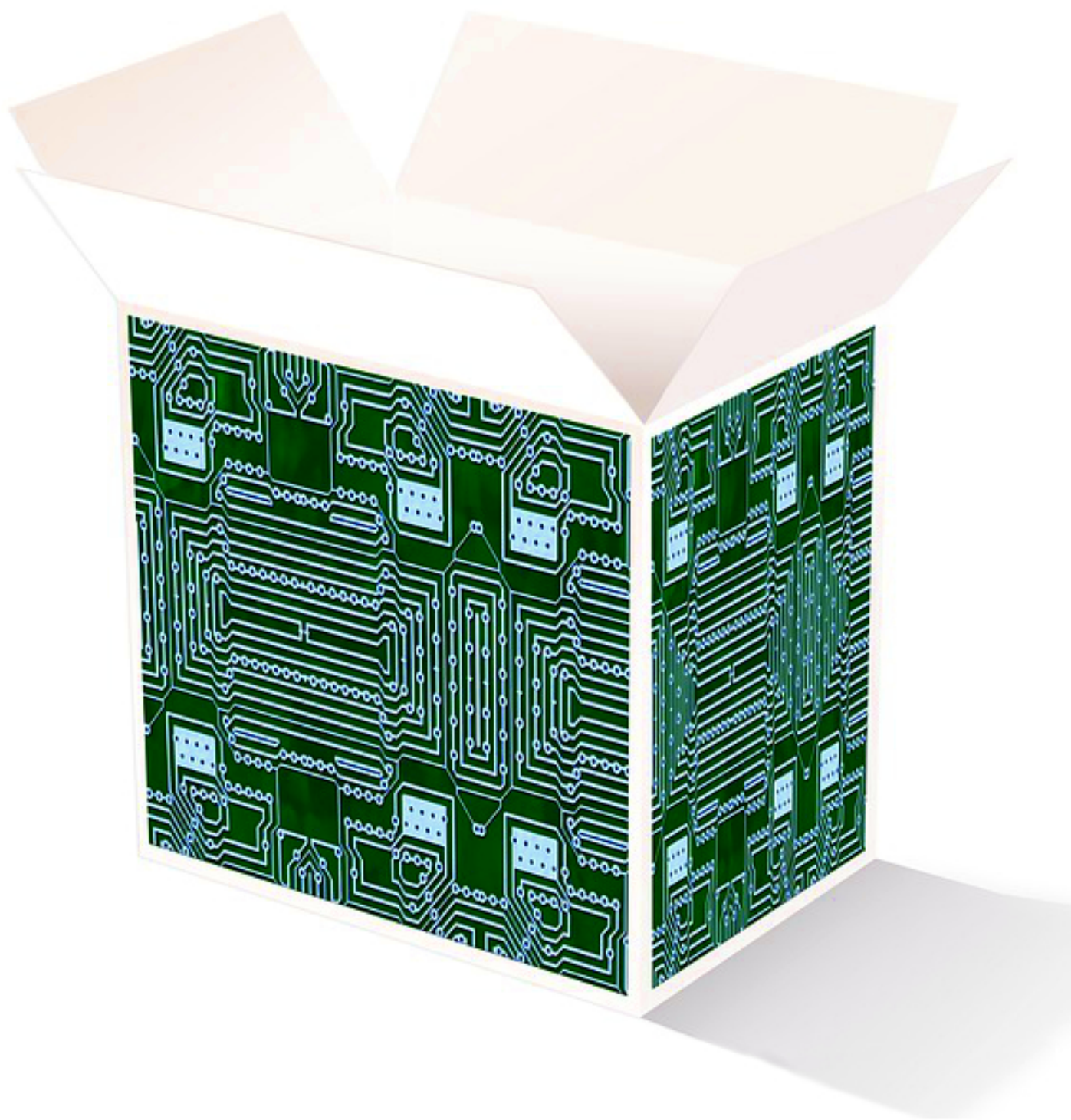

POHJOIS-POHJANMAAN SUHDANNETIEDOT

Uusimmat tiedot toukokuulle 2014 saakka
- esittelyssä Pohjois-Pohjanmaan luovat alat

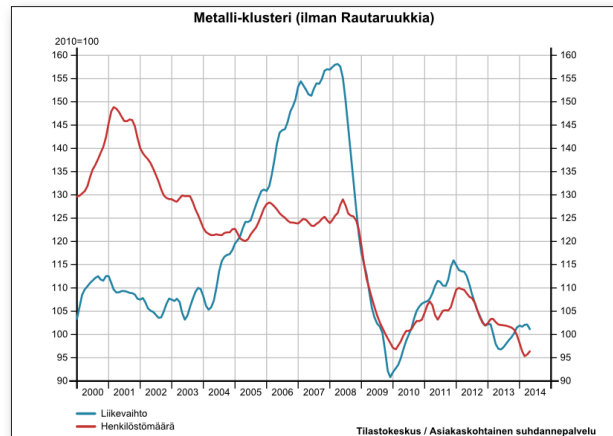

Taitto: Ari Näpänkangas
Etukannen kuva: Pixabay

Metalliklusteri (ilman Rautaruukkia)

Metalliklusterin *liikevaihto* laski vuonna 2013 yhteensä 8,4 prosenttia. Vuoden 2013 ensimmäisellä puolikkaalla laskua oli 12,1 prosenttia ja jälkimmäisellä puolikkaalla 4,1 prosenttia. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto supistui maltillisesti 0,7 prosenttia. Huhtikuussa liikevaihto kääntyi nousuun ja kasvoi 7,1 prosenttia. Toukokuussa laskua oli 4,1 prosenttia edellisvuoden toukokuusta.

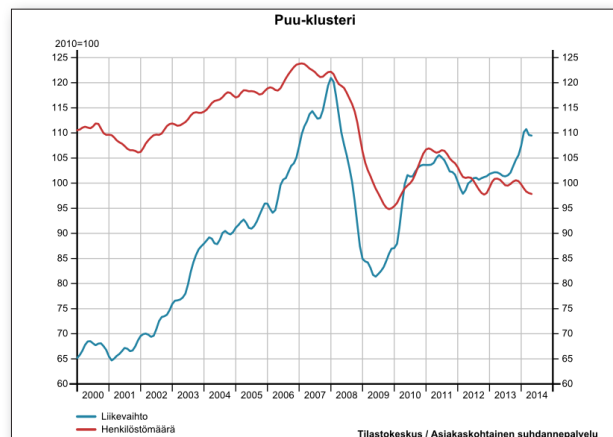
Metalliklusterin *henkilöstömäärä* supistui vuonna 2013 yhteensä 4,3 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla laskua oli 6,0 prosenttia ja toisella puolikkaalla 2,6 prosenttia. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä tehtyjen henkilötyövuosien määrä supistui 8,5 prosenttia. Huhtikuussa laskua oli 6,9 prosenttia ja toukokuussa 4,5 prosenttia.

Puuklusteri

Puuklusterin toimialojen *liikevaihto* kasvoi vuonna 2013 yhteensä 2,9 prosenttia. Vuoden 2013 ensimmäisellä puolikkaalla kasvoi 3,5 prosenttia ja jälkimmäisellä puolikkaalla 2,4 prosenttia. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kohosi 9,7 prosenttia. Huhtikuussa kasvu hidastui 0,8 prosenttiin. Toukokuussa puolestaan liikevaihto kääntyi 0,6 prosentin laskuun.

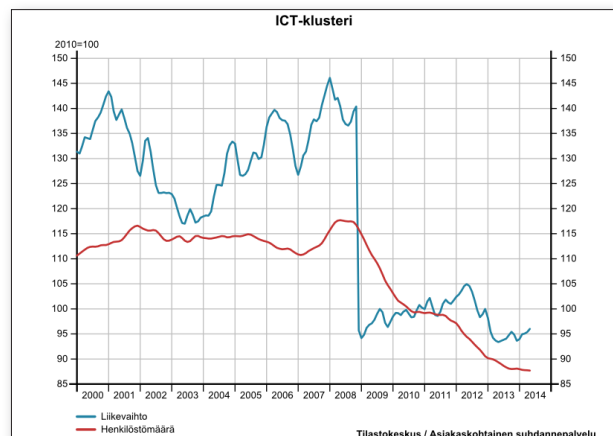
Puuklusterin *henkilöstömäärä* kasvoi vuonna 2013 hienoisesti 0,3 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla henkilöstömäärä supistui 1,0 prosenttia, mutta kääntyi jälkimmäisellä puolikkaalla 1,5 prosentin kasvuun. Kuitenkin vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä supistui 2,8 prosenttia vuoden takaisesta. Henkilöstömäärä väheni huhtikuussa 0,9 prosenttia, ja toukokuussa laskua oli 4,5 prosenttia.

ICT-klusteri

ICT-klusterin *liikevaihto* supistui vuonna 2013 yhteensä 10,1 prosenttia. Laskua oli vuoden ensimmäisellä puolikkaalla 13,7 prosenttia ja toisella puolikkaalla 6,9 prosenttia. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 1,1 prosenttia. Huhtikuussa kasvua oli 0,5 prosenttia ja toukokuussa 9,5 prosenttia.

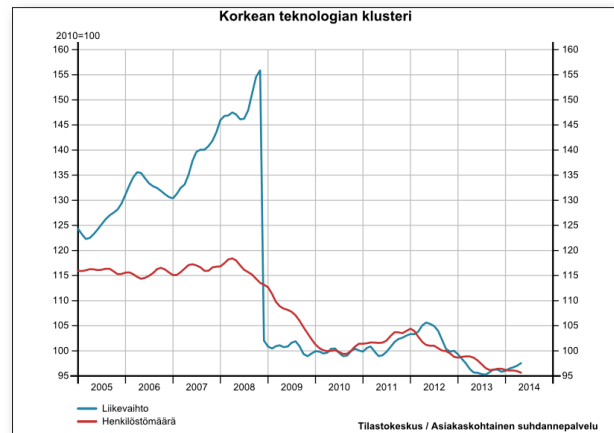
ICT-klusterin *henkilöstömäärä* väheni vuonna 2013 yhteensä 5,3 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla laskua oli 5,5 prosenttia ja toisella puolikkaalla lähes saman verran eli 5,2 prosenttia. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä supistui 3,3 prosenttia. Huhtikuussa tehtyjen henkilötyövuosien määrä väheni 2,1 prosenttia ja toukokuussa 1,7 prosenttia.

Korkean teknologian klusteri

Korkean teknologian klusterin **liikevaihto** supistui Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa vuonna 2013 kaikkiaan 8,8 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla laskua oli 9,8 prosenttia ja toisella puolikkaalla 7,8 prosenttia. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto supistui 2,1 prosenttia. Huhtikuussa laskua oli 2,6 prosenttia. Toukokuussa liikevaihto pääsi kuitenkin 5,9 prosentin nousuun.

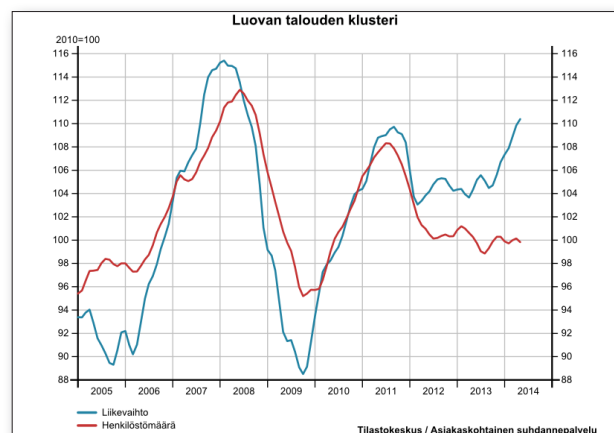
Korkean teknologian klusterin **henkilöstömäärä** supistui vuonna 2013 yhteensä 3,6 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla laskua oli 3,4 prosenttia ja toisella puolikkaalla 3,7 prosenttia. Henkilöstömäärän väheneminen kehitys jatkui myös kuluvaan vuoteen: vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä supistui 2,7 prosenttia. Huhtikuussa laskua oli 2,4 prosenttia ja toukokuussa 3,7 prosenttia.

Luovan talouden klusteri

Luovan talouden klusterin **liikevaihto** kasvoi vuonna 2013 maltilliset 0,4 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla liikevaihto supistui 0,2 prosenttia, mutta kasvoi toisella puolikkaalla 1,1 prosenttia. Vuoden 2014 tarkastelujen kuukausien liikevaihdon kehitys oli kasvavaa: ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kohosi 3,4 prosenttia. Huhtikuussa kasvua oli 5,8 prosenttia ja toukokuussa 0,6 prosenttia.

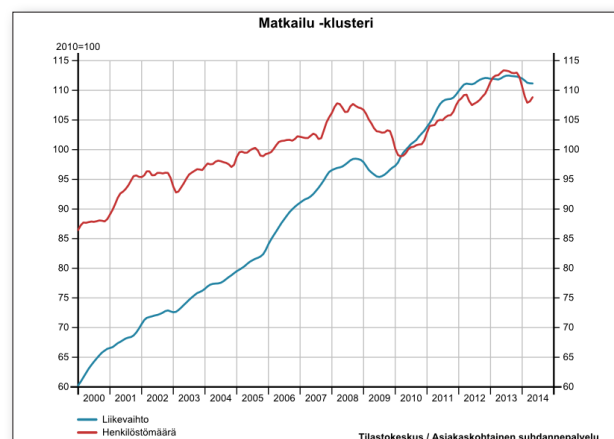
Luovan talouden klusterin **henkilöstömäärä** supistui yhteensä 0,5 prosenttia vuonna 2013. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla henkilöstömäärä supistui 0,3 prosenttia ja toisella puolikkaalla 0,7 prosenttia. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä supistui 2,3 prosenttia. Huhtikuussa kasvua oli 1,7 prosenttia. Toukokuussa 2014 henkilöstömäärä supistui 3,1 prosenttia.

Matkailuklusteri

Matkailuklusterin **liikevaihto** kasvoi vuonna 2013 maltilliset 0,3 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla oli laskua 0,2 prosenttia, mutta vuoden toisella puoliskolla liikevaihto kasvoi 0,7 prosenttia. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto supistui 0,5 prosenttia. Huhtikuussa liikevaihto kääntyi 1,9 prosentin kasvuun, mutta toukokuussa se supistui 0,6 prosenttia vuoden takaisesta.

Matkailuklusterin **henkilöstömäärä** kasvoi vuonna 2013 kaikkiaan 4,2 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla

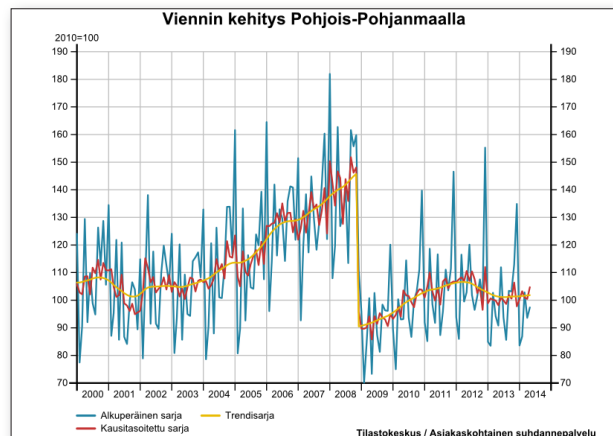
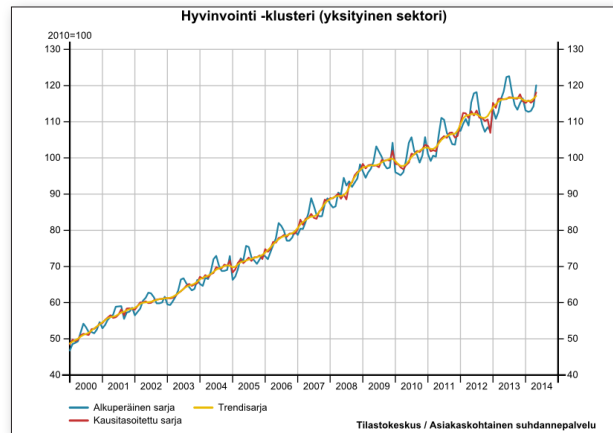
kasvua oli 3,7 prosenttia ja toisella puoliskolla 4,6 prosenttia. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä supistui 3,4 prosenttia. Huhtikuussa laskua oli 4,4 prosenttia ja toukokuussa 3,4 prosenttia.

Hyvinvointiklusteri

Hyvinvointiklusterin *henkilöstömäärä* kasvoi vuonna 2013 yhteensä 4,6 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla kasvua oli 3,6 prosenttia ja toisella puolikkaalla 5,6 prosenttia. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä kasvoi 0,6 prosenttia. Huhtikuussa henkilöstömäärä supistui 1,7 prosenttia ja toukokuussa puolestaan kasvoi 1,5 prosenttia.

A-X Vienti

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kaikkien toimialojen *vientiliikevaihto* supistui vuonna 2013 kaikkiaan 6,2 prosenttia. Vuoden ensimmäisellä puolikkaalla laskua oli 8,2 prosenttia ja toisella puolikkaalla 4,4 prosenttia. Vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä vientiliikevaihto kasvoi 0,8 prosenttia. Huhtikuussa vientiliikevaihto supistui 0,7 prosenttia ja toukokuussa sen sijaan kasvoi 7,3 prosenttia.

Esittelyssä Pohjois-Pohjanmaan luovat alat

Luovien alojen yritystoiminta on keskittynyt pitkälti maakunnan keskukseen, Ouluun sekä alueellisiin keskuksiin koko maakunnan kattavasti. Oulu toimii luovien alojen kehityksen veturina ja Oulun seudun vaikutus ulottuu myös maakunnan rajojen yli. Pohjois-Pohjanmaalla luovien alojen yritystoiminta on monimuotoista ja usein se sijoittuu perinteisten toimialojen sisälle tai rinnalle. Tilastokeskuksen mukaan Pohjois- Pohjanmaalla oli vuoden 2011 lopussa 1 177 luovien ja kulttuurialojen yritystä, joista 786 ilmoitti kotipaikakseen Oulun.

Alueellisten asiantuntijoiden yritysrekisteriin perustuva arvio on, että Pohjois-Pohjanmaalla toimii yli 2 000 luovien alojen yritystä tai yrityksiä, joiden liikevaihto perustuu tuotteisiin, joissa luovien alojen osaamisella on yritystoiminnan kannalta merkittävä asema. Eri lähteistä tunnistettujen yritysten määrän eroavaisuus osoittaa, että luovien alojen kehittäminen ja luotettavan seurantamittariston luominen alueellisesti on haasteellista.

Pääosa luovien alojen yrityksistä on yrittäjävetoisia ja ne työllistävät 1–5 henkilöä. 2000-luvulla alat ovat olleet vahvassa kasvussa. Vuosien 2006– 2012 välillä luovien alojen yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi n. 14,5 % ollen vuonna 2012 noin 800 milj. euroa. Yksittäisten alojen raju, satojen prosenttien kasvu kertoo siitä, että maakuntaan on syntynyt käytännössä täysin uusia toimialoja. Luovien alojen sisällä on tuki myös taantuvia toimialoja. Esimerkiksi media-alan digitalisoituminen näkyy myös Pohjois- Pohjanmaalla kustannus- ja painoalojen supistumisena.

Pohjois-Pohjanmaan luovat alat vuonna 2012

- n. 1 200 toimipaikkaa
- n. 6 000 työpaikkaa, mikä on noin 6 % maakunnan yksityisen sektorin työpaikoista
- liikevaihto n. 800 miljoonaa euroa, mikä on noin 3,9 % maakunnan elinkeinoelämän liikevaihdosta

Lähde: LUOVUUS – Pohjois-Pohjanmaan luovan talouden kehittämisohjelma 2018

Luovien alojen toimialat Työ- ja elinkeinoministeriön 2013 jaottelun mukaisesti (lisätty media- ja käsityöalat, ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus sekä taiteen ja musiikin koulutus)

A Monistettaviin tuotteisiin perustuvat alat

26400 Viihde-elektroniikan valmistus
 32200 Soitinten valmistus
 46432 Viihde-elektroniikan tukkukauppa
 46492 Kirjatukkukauppa
 46494 Musiikkitarvikkeiden tukkukauppa
 47595 Soittimien ja musiikkitarvikkeiden vähittäiskauppa
 47610 Kirjojen vähittäiskauppa
 47630 Musiikki- ja videotallenteiden vähittäiskauppa
 47911 Kirjojen, musiikki- ja videotallenteiden postimyynti ja verkkokauppa
 18110 Sanomalehtien painaminen
 18130 Painamista ja julkaisemista edeltävät palvelut
 18140 Sidonta ja siihen liittyvät palvelut
 47622 Aikakausijulkaisujen ja -lehtien vähittäiskauppa
 58110 Kirjojen kustantaminen
 58130 Sanomalehtien kustantaminen
 58141 Paikallislehtien ja harvemmin ilmestyvien sanomalehtien kustantaminen
 58142 Aikakausilehtien kustantaminen
 58190 Muu kustannustoiminta
 63910 Utistoimistot
 59110 Elokuvien, videoiden ja televisio-ohjelmien tuotanto
 59120 Elokuvien, video- ja televisio-ohjelmien jälkituotanto
 59130 Elokuvien, videoiden ja televisio-ohjelmien levitys
 59140 Elokuvien esittäminen
 77220 Videofilmien vuokraus
 59200 Äänitysstudiot; äänitteiden ja musiikin kustantaminen
 18200 Ääni-, kuva- ja atk-tallenteiden tuotanto
 60100 Radio-ohjelmien tuottaminen ja lähettäminen
 60201 Televisio-ohjelmien tuottaminen ja lähettäminen
 60202 Maksulliset tv-kanavat
 58210 Tietokonepelien kustantaminen
 3240 Pelien ja leikkikalujen valmistus
 62010 Ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus
 74901 Ohjelmatoimistot ja manageripalvelut
 13 Tekstiilien valmistus
 14 Vaatteiden valmistus
 15 Nahan ja nahkatuotteiden valmistus
 16239 Muu rakennuspuusepäntuotteiden valmistus
 23 Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus
 31 Huonekalujen valmistus
 32120 Jalokivikorujen ja muiden kultasepäntuotteiden valmistus
 32130 Jäljitelmäkorujen ja muiden vastaavien tuotteiden valmistus
 95230 Jalkineiden ja nahkatavaroiden korjaus

95240 Huonekalujen ja kodin kalusteiden korjaus

B Palveluliiketoiminta-alat

71110 Arkkitehtipalvelut

73111 Mainostoimistot

74101 Graafinen muotoilu

74102 Sisustussuunnittelu

74109 Teollinen muotoilu ym.

C Kulttuuri- ja taidealat

47781 Taideliikkeet

47791 Antiikkiliikkeet

47792 Antikvariaattikauppa

47793 Huutokauppakamarit

85520 Taiteen ja musiikin koulutus

90010 Esittävät taiteet

90020 Esittäviä taiteita palveleva toiminta

90030 Taiteellinen luominen

90040 Taidelaitosten toiminta

91020 Museoiden toiminta

Lähde ja käsitteet

Julkaisun tietolähteenä on Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu. Suhdannepalvelun kuukausitason indeksit mittaavat tarkasteltavan muuttujan muutosta suhteutettuna perusvuoden tasoon. Perusvuotena käytetään 2010 (2010=100). Tilaston lähdeaineistona on verohallinnon kausiveroaineisto (kokonaisaineisto), jonka lisäksi hyödynnetään Tilastokeskuksen omaa kuukausittaista suoraa tiedonkeruuta sekä vuositilastoja.

Trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendin loppupään tulkinnassa on hyvä noudattaa tarkintaa, sillä trendikuvaajan loppuosa muuttuu usein tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen. Trendin rinnalla kannattaa tutkia myös alkuperäisen indeksin käyttäytymistä. Trendikuvaaja soveltuu hyvin myös eri toimialojen sekä alueiden väliseen vertailuun.

Muutosprosentit on laskettu alkuperäisestä indeksisarjasta ja ne vertaavat tarkasteltavan ajanjakson kehitystä aina edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Esimerkiksi tammikuuta 2011 verrataan tammikuuhun 2010. Neljännes-, puolivuosi- ja vuosimuutosprosentit lasketaan vertaamalla alkuperäisen indeksisarjan halutun ajanjakson indeksipistelukujen summaa edellisen vuoden vastaavaan summaan.

Liikevaihto lasketaan ilman arvonlisäveroa. Kuvattava liikevaihto voi sisältää joitakin tuloslaskelman liikevaihtoon kuulumattomia eriä, kuten käyttöomaisuuserien myyntejä, muita tuottoja, satunnaisia eriä, käänteisesti verovelvollisia ostoja, tuotteiden omaa käyttöä ja agentuurien myyntiä. Poikkeukselliset erät poistetaan laskennasta.

Henkilöstömäärä-indikaattorilla tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää kalenterikuukauden aikana. Esimerkiksi kaksi puolipäiväistä työntekijää vastaa yhtä kokopäivätyöllistä. Henkilöstömääräindikaattori tuotetaan yritysrekisterin kahden vuoden takaisesta henkilöstömäärätiedosta sekä ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasummakehityksen perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon kehityksen perusteella. Yrityksille, joilta ei ole kahden vuoden takaista henkilöstötietoa, lasketaan henkilöstömäärä jakamalla yrityksen palkkasumma toimialan keskipalkalla.

Vientitiedot ovat osa liikevaihtoa. Vienti koostuu verottomasta liikevaihdosta, EU:n sisäisestä viennistä ja EU-alueen ulkopuolisesta viennistä.

Lisätietoja suhdannejulkaisusta antaa

Tutkimus- ja kehittämispäällikkö Mikko Väisänen

p. 050 3366 524, mikko.vaisanen@pohjois-pohjanmaa.fi

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO
Sepänkatu 20, 90100 OULU
Puhelin +358 (0)40 685 4000
www.pohjois-pohjanmaa.fi